

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА № 0100204025

за извършен финансов одит на годишния финансов отчет на
Държавното предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ за 2024 г.

София, 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на финансовия отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Правно основание за извършване на одита	4
Отговорности на ръководството за финансовия отчет	5
Отговорности на Сметната палата за одита на финансовия отчет	5
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на финансовия отчет	6
Некоригирани неправилни отчитания.....	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.....	9
Коригирани неправилни отчитания.....	10
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	10
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	11

Списък на съкращенията

АД	Акционерно дружество
ГФО	Годишен финансов отчет
ДСД	Други сметки и дейности
ДМА	Дълготрайни материални активи
ДДС	Данък върху добавената стойност
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“
ДПУСЯ	Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовирите“
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МФ	Министерство на финансите
ОПР	Отчет за приходите и разходите
ООД	Дружество с ограничена отговорност
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
СМР	Строително монтажни работи
СС	Счетоводен стандарт

**ДО
ДОЦ. НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
Г-Н ГЕОРГИ МАРКОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
„УПРАВЛЕНИЕ И СТОПАНИСВАНЕ
НА ЯЗОВИРИ“**

Част I. Докладване относно одита на финансовия отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на годишния финансов отчет на Държавното предприятие "Управление и стопанисване на язовири", състоящ се от баланс към 31 декември 2024 г., отчет за приходите и разходите, отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към финансовия отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Държавното предприятие "Управление и стопанисване на язовири" към 31 декември 2024 г. и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на финансовия отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Държавното предприятие "Управление и стопанисване на язовири" в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2025 г. и

в изпълнение на Заповед № ОД-01-02-040 от 22.05.2025 г. на Маргарита Николова, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на финансовия отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в финансовия отчет, независимо дали длъжници се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но

не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на финансовия отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за финансовия отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че финансовия отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

1. При финансовия одит на ГФО за 2023 г. са извършени одитни процедури за потвърждаване на твърдението за вярност „оценяване“ на признатите дълготрайни активи в отчетността на одитираната организация.

1.1. В изпълнение на възприетия със счетоводната политика на одитираната организация допустим алтернативен подход за активите, отчитани в отчетна група ДСД по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ е извършен преглед за преоценката на признатите активи, в т.ч. язовири. При одита е установено, че резултатът от извършената от лицензиран оценител преценка на язовир с отчетна стойност 156 400 лв., е осчетоводена по дебита на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ и кредита на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“ неправилно за 314 100 лв. (пазарната стойност на актива) вместо за 174 035 лв. (разликата между балансовата и текущата възстановима стойност на актива). Без основание е съставена счетоводна операция за отписване на отчетната стойност на актива от 156 400 лв. по дебита на сметка 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ и кредита на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“. В резултат на неправилните отчитания, към 31.12.2023 г. салдото по сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“ е завишено със 140 065 лв., а салдото по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ е занижено с 16 335 лв.

През 2024 г. е извършена корекция, като са съставени неправилно счетоводни записвания по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и кредита на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“ на стойност (- 140 065 лв.) и по дебита на сметка 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ на стойност (- 140 065 лв.), вместо по дебита на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ за 16 335 лв. както и по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и кредита на сметка 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ на стойност 156 400 лв.¹

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 36.1. от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 71 от ДДС № 05 от 2016 г. относно реда извършване на преглед за преценка/обезценка на нефинансови дълготрайни активи и на т.8.9 от ДДС № 20 от 2004 г., относно отразяването на грешки, произтичащи от неотчетени активи и пасиви по сметки от групи 69 „Намаление на нетните активи от други събития“ и 79 „Увеличение на нетните активи от други събития“ на СБО.

С размера на неправилното отчитане (16 335 лв.) е завишен код 0015 „Инфраструктурни обекти“ от актива на баланса и са занижени шифър 0693

¹ Одитни доказателства №№ 1, 2 и Одитни доказателства №№ 1, 2, 3 и 4 от Одитен доклад № 0100204025 за извършен финансов одит на ГФО на ДПУСЯ за 2023 г.

„Намаление на нефинансови активи от други събития“ (296 465 лв.) и шифър 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“ (156 400 лв.) от ОПР.

1.2. След извършен преглед за преценка към 31.12.2023 г. на петдесет язовира, в амортизационния план на активите за отчетната стойност неправилно е нанесена текущата възстановима стойност (пазарната стойност) на активите, вместо новата отчетна стойност след извършената преценка. В резултат на това, към 31.12.2024 г. начислените разходи за амортизации по дебита на сметка 6037 „Разходи за амортизация на инфраструктурни обекти“ и кредита на сметка 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ са занижени с 31 514 лв.²

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството относно вярното и честно представяне на имущественото и финансово състояние на предприятието във финансовите отчети.

С размера на неправилното отчитане е завишен шифър 0015 „Инфраструктурни обекти“ от актива на Баланса в отчетна група ДСД и е занижен шифър 0603 „Разходи за амортизации от ОПР“.

2. При извършени одитни процедури за проверка на счетоводните записвания на разходите, по два договора³ за основен ремонт на обект „Ремонт на основния изпускател на язовир „Огняново“ с включено възстановяване на пасарелка за достъп до кула на ремонтен затвор“, работите по които не са неприключени към 31.12.2024 г., е установено:

2.1. За изготвен инвестиционен проект (приет с подписан окончателен констативен протокол от 15.10.2024 г.)⁴ от изпълнителя е издадена фактура на стойност 131 803 лв. без ДДС (158 163 лв. с ДДС), с приспадна аванс в размер на 56 487 лв., предоставен през предходен отчетен период. За осчетоводяването на разходите в отчетна група „Бюджет“, не е съставена счетоводна статия за закриване на аванса на стойност 56 487 лв. по дебита на сметка 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ и кредита на сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“. Фактурираните разходи в размер на 131 803 лв. са осчетоводени неправилно по дебита на сметка 6021 „Разходи за текущ ремонт“, вместо по дебита на сметка 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“. Разходите за инвестиционния проект в размер на общо 188 290 лв. не са капитализирани в отчетна група ДСД, по дебита на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности““.

На касова основа, изплатените през 2024 г. разходи за проекта на стойност 158 163 лв. са отчетени неправилно по подпараграф 10-30 „Текущ ремонт“, вместо по подпараграф 51-00 „Основен ремонт на дълготрайни материални активи“.⁵

Не е спазена разпоредбата на чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството относно вярното и честно представяне на имущественото състояние във финансовите отчети

² Одитни доказателства №№ 6-8

³ По договор № 34 от 16.10.2025 г. с предмет „Проектиране, изпълнение на СМР и авторски надзор на обект Ремонт на основния изпускател на язовир „Огняново“, с включено възстановяване на пасарелка за достъп до кула на ремонтен затвор“ и договор № 20 от 03.07.2024 г. за консултантски услуги, свързани с оценка на съответствието на инвестиционните проекти и упражняване на строителен надзор при изпълнение на „Ремонт на основния изпускател на язовир „Огняново“, с включено възстановяване на пасарелка за достъп до кула на ремонтен затвор“

⁴ По договор № 34 от 16.10.2025 г.

⁵ Одитни доказателства №№ 3 и 4

и указанията на министъра на финансите, дадени в т. 18 от ДДС № 14 от 2013 г., във връзка с т. 4.1, б. „д“ от СС 16 „Дълготрайни материални активи“.

В резултат на неправилните отчитания е завишен шифър 0073 „Предоставени аванси“ (56 487 лв.) от актива на баланса и шифър 0602 „Разходи за външни услуги и наеми“ (131 803 лв.) от Отчета за приходите и разходите в отчетна група „Бюджет“ и са занижени шифър 0014 „ДМА в процес на придобиване“ (188 290) от актива на Баланса в отчетна група ДСД и шифър 0660 „Разходи за активи, капитализирани в ДСД“ (188 290) от Отчета за приходите и разходите в отчетни групи „Бюджет“ и ДСД.

2.2. По договора за консултантски услуги⁶, свързан с оценка на съответствието на инвестиционните проекти и упражняване на строителен надзор е извършено междинно плащане на стойност 27 988 лв. без ДДС (по издадена фактура), осчетоводено в отчетна група „Бюджет“ неправилно по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“, вместо по сметка 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“. Разходите не са капитализирани в отчетна група ДСД по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“.

На касова основа разходите в размер на 33 585 лв. с ДДС са отчетени неправилно по подпараграф 10-20 „Разходи за външни услуги“, вместо по подпараграф 51-00 „Основен ремонт на дълготрайни материални активи“.⁷

Не е спазена разпоредбата на чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството относно вярното и честно представяне на имущественото състояние във финансовите отчети и указанията на министъра на финансите, дадени в т. 18 от ДДС № 14 от 2013 г., във връзка с т. 4.1, б. „д“ от СС 16 „Дълготрайни материални активи“.

С размера на неправилното отчитане в размер на 27 988 лв. е завишен шифър 0073 „Предоставени аванси“ в отчетна група „Бюджет“ и занижен шифър 0014 „ДМА в процес на придобиване“ от актива на Баланса в отчетна група ДСД, занижен е шифър 0660 „Разходи за активи, капитализирани в ДСД“ в отчетни групи „Бюджет“ и ДСД от Отчета за приходите и разходите. В Отчета за касово изпълнение на бюджета е завишен показател „Разходи за издръжка – нефинансови позиции“ (33 585 лв.) и е занижен показател „Придобиване на други материални дълготрайни активи“ (33 585 лв.).

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

Не са констатирани случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.

⁶ Договор № 20 от 03.07.2024 г. за консултантски услуги, свързани с оценка на съответствието на инвестиционните проекти и упражняване на строителен надзор при изпълнение на „Ремонт на основния изпускател на язовир „Огняново“, с включено възстановяване на пасарелка за достъп до кула на ремонтен затвор“

⁷ Одитни доказателства №№ 3 и 5

Коригирани неправилни отчитания

Не са коригирани неправилни отчитания.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Не са констатирани съществени недостатъци във вътрешния контрол.

В подкрепа на констатациите са събрани 8 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. София, ул. Екзарх Йосиф № 37.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 279 от 14.08.2025 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Държавното предприятие "Управление и стопанисване на язовири" и един за Сметната палата.

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
1	Констативен протокол № 2 от 11.06.2025 г. относно неправилно осчетоводени корекции от минал одит	1
2	Счетоводни операции за извършена корекция	1
3	Работен документ № 2.16-3 от 10.06.2025 г. за процедури по същество (тестове на детайлите) при проверка на салдото по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“ в Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ към 31.12.2024 г.	6
4	Договор № 34 от 16.10.2023 г. с Хидроремонт, Фактури, платежни нареждания, контролни листа и счетоводни статии за осчетоводяване	34
5	Договор № 20 от 03.07.2024 г. с Енергоексперт АД, Фактури, платежни нареждания, контролни листа и счетоводни статии за осчетоводяване	19
6	Констативен протокол № 1 от 10.06.2025 г. за неправилно изчислени амортизации	1
7	Амортизационен план към 31.12.2024 г.	2
8	Пазарна оценка на язовири изготвена за ДПУСЯ от "Адванс експертни оценки" ООД	2